Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
NILSA WAHLA,
predstavljeni 17. marca 2016*

Zadeva C-493/14

Dilly's Wellnesshotel GmbH(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesfinanzgericht

(zvezno finančno sodišče, Avstrija))

„Predhodno odločanje — Državne pomoči — Uredba (ES) št. 800/2008 — Vrste pomoči, ki se lahko štejejo za združljive s skupnim trgom — Pomoči za varstvo okolja — Ukrepi pomoči v obliki znižanja okoljskih davkov — Zavezujoča narava pogojev za izvzetje“

1. V skladu z ustaljeno sodno prakso obveznost držav članic na podlagi Pogodb, da predhodno priglasijo vsak ukrep, s katerim se podeli ali spremeni nova pomoč, pomeni enega od temeljnih elementov nadzornega sistema na področju državnih pomoči.** Iz tega nujno izhaja, da je treba ozko razlagati vsako omilitev te obveznosti, ki izhaja iz želje, da se v natančno opredeljenih primerih olajša sodelovanje med nacionalnimi organi in Evropsko komisijo s sprejetjem ukrepov za upravno poenostavitev v okviru odobritve splošne skupinske izjeme.

2. Ta zahteva je glavni predmet tega predloga za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je prvič vložilo Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče, Avstrija)***, ki navaja več vprašanj glede razlage Uredbe (ES) št. 800/2008****.

3. Obravnavana zadeva zlasti daje Sodišču priložnost, da podrobneje pojasni formalne in materialne pogoje, ki jih mora izpolnjevati država članica, da je lahko izvzeta iz obveznosti priglasitve ukrepov pomoči na podlagi navedene uredbe. Na splošneje daje priložnost, da se poudari, da so v teh okoliščinah vse natančne obveznosti, naložene državam članicam, naj so formalne ali materialne, zavezujoče in da v primeru njihovega neizpolnjevanja ni mogoče zahtevati izvzetja.

I – **Pravni okvir**

A – *Pravo Unije*

4. Na podlagi člena 109 PDEU (prej člen 94 Pogodbe ES) je Svet Evropske unije med drugim pooblaščen, da sprejema izvedbene ukrepe za določitev vrst pomoči, ki so izvzete iz postopka obveščanja iz člena 108(3) PDEU (prej člen 93(3) Pogodbe ES).

* Jezik izvirnika: francoščina.

** Glej zlasti sodbo France Télécom/Komisija (C-81/10 P, EU:C:2011:811, točka 58).

*** Pomembno je opozoriti, da je navedeno sodišče nasledilo Unabhängiger Finanzsenat (neodvisni finančni senat, Avstrija) in da je Sodišče že večkrat presodilo, da je pristojno za odgovore na vprašanja tega drugega sodišča.

**** Uredba Komisije z dne 6. avgusta 2008 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive s skupnim trgom z uporabo členov 87 in 88 Pogodbe (Uredba o splošnih skupinskih izjemah) (UL 2008, L 214, str. 3).

5. Uredba Sveta (ES) št. 994/98 z dne 7. maja 1998 o uporabi členov 92 in 93 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za določene vrste horizontalne državne pomoči je bila sprejeta na podlagi člena 94 Pogodbe ES.***** Člen 3(1) navedene uredbe, naslovljen „Preglednost in spremljanje", je določal, da „Komisija pri sprejemanju uredb na podlagi člena 1 državam članicam postavi podrobna pravila za zagotavljanje preglednosti in spremljanja pomoči, izvzete iz uradne priglasitve, skladno s temi uredbami."

6. Na podlagi Uredbe št. 994/98 je bila sprejeta Uredba št. 800/2008******, ki se uporablja v obravnavanem primeru.

7. V skladu s členom 1(1)(d) poglavja I Uredbe 800/2008, naslovljenega „Področje uporabe", se ta uredba uporablja med drugim za „pomoč za varstvo okolja".

8. Člen 3(1) navedenega poglavja, naslovljen „Pogoji za izvzetje", je določal:

„Sheme pomoči, ki izpolnjujejo vse pogoje iz poglavja I te uredbe, ter vse ustrezne določbe iz poglavja II te uredbe so združljive s skupnim trgom v smislu člena 87(3) Pogodbe in so izvzete iz obveznosti priglasitve po členu 88(3) Pogodbe, če vsaka individualna pomoč, dodeljena v skladu s takimi shemami, izpolnjuje vse pogoje iz te uredbe, shema pa se izrecno sklicuje na to uredbo z navedbo njenega naslova in sklica na objavo v *Uradnem listu Evropske unije*."

9. Člen 9 navedenega poglavja, naslovljen „Preglednost", določa:

„1. Zadevna država članica v dvajsetih delovnih dneh od začetka veljavnosti sheme pomoči ali dodelitvi *ad hoc* pomoči, izvzete na podlagi te uredbe, Komisiji posreduje povzetek informacij o takem ukrepu pomoči. Ta povzetek se posreduje v elektronski obliki po uveljavljeni IT aplikaciji Komisije ter v obliki, predpisani v Prilogi III.

Komisija nemudoma potrdi prejem zgoraj omenjenega povzetka.

Povzetke Komisija objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in na spletni strani Komisije.

2. Zadevna država članica ob začetku veljavnosti sheme pomoči ali dodelitvi *ad hoc* pomoči, izvzete na podlagi te uredbe, na spletu objavi celotno besedilo takega ukrepa pomoči. V primeru sheme pomoči so v tem besedilu opredeljeni pogoji, ki jih določa državna zakonodaja in ki zagotavljajo upoštevanje ustreznih določb te uredbe. Zadevna država članica poskrbi, da je celotno besedilo ukrepa pomoči na internetu dostopno v celotnem obdobju veljave zadevnega ukrepa pomoči. V povzetku informacij, ki jih na podlagi odstavka 1 zagotovi zadevna država članica, je naveden spletni naslov, na katerem je dostopno celotno besedilo ukrepa pomoči.

[…]"

10. Člen 10 navedenega poglavja, naslovljen „Spremljanje stanja", je določal:

„1. Komisija redno spremlja ukrepe pomoči, o katerih je bila obveščena v skladu s členom 9.

[…]

***** UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 312. Uredba št. 994/98 je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU) št. 733/2013 z dne 22. julija 2013 in nato razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) 2015/1588 z dne 13. julija 2015 o uporabi členov [107] in [108] Pogodbe [PDEU] za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL 2015, L 248, str. 1).

****** Uredba št. 800/2008 je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 1224/2013 z dne 29. novembra 2013 (UL 2013, L 320, str. 22). Obdobje veljavnosti Uredbe št. 800/2008 je bilo tako podaljšano do 30. junija 2014. Ta uredba je bila nato razveljavljena z Uredbo Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov [107] in [108] Pogodbe [DEU] (UL 2014, L 187 str. 1).

3. Zadevna država članica Komisiji na pisno zahtevo v dvajsetih delovnih dneh ali daljšem obdobju, če je tako določeno v zahtevi, predloži vse podatke, ki so po mnenju Komisije potrebni za spremljanje uporabe te uredbe.

Če država članica v obdobju, ki ga predpiše Komisija, ali v skupno dogovorjenem obdobju ne priskrbi zahtevanih podatkov oziroma če država članica predloži nepopolne podatke, ji Komisija pošlje opomin, v katerem določi nov rok za predložitev podatkov. Če zadevna država članica kljub takemu opominu ne predloži zahtevanih podatkov, lahko Komisija potem, ko je zadevni državi članici omogočila, da izrazi svoja mnenja, sprejme odločitev, da je treba Komisiji v skladu s členom 88(3) Pogodbe ES priglasiti vse prihodnje ukrepe pomoči, za katere se uporablja ta uredba, ali njihov del."

11. Člen 17 poglavja II Uredbe št. 800/2008 z naslovom „Opredelitev pojmov" je bil naveden v njenem oddelku 4, naslovljenem „Pomoč za varstvo okolja", in je določal:

„V tem oddelku se uporabljajo naslednje opredelitve:

1. ‚varstvo okolja' pomeni vsak ukrep, s katerim se odpravi ali prepreči škoda, ki nastane v fizičnem okolju ali v naravnih virih zaradi dejavnosti upravičenca, s katerim se zmanjša tveganje take škode ali ki vodi k učinkovitejši rabi naravnih virov, vključno z ukrepi varčevanja z energijo in uporabo obnovljivih virov energije;

[…]

10. ‚okoljski davek' pomeni davek, katere[ga] posebna davčna osnova ima jasen negativen vpliv na okolje ali ki skuša obdavčiti določene dejavnosti, blago ali storitve, da bi bili okoljski stroški lahko vključeni v njihovo ceno in/ali da bi se proizvajalci in potrošniki usmerili na dejavnosti, ki bolj spoštujejo okolje;

[…]"

12. Člen 25 navedenega oddelka 4, naslovljen „Pomoč v obliki znižanja okoljskih davkov", določa:

„1. Sheme okoljske pomoči v obliki znižanj ali izvzetij iz okoljskih davkov, ki izpolnjujejo pogoje iz Direktive Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 405), so združljive s skupnim trgom v smislu člena 87(3) Pogodbe ter so izvzete iz obveznosti priglasitve po členu 88(3) Pogodbe, če so izpolnjeni pogoji iz odstavkov 2 in 3 tega člena.

2. Upravičenci znižanj davkov plačajo vsaj najnižjo davčno stopnjo [S]kupnosti, določeno v [Direktivi 2003/96].

3. Znižanje davkov se odobri za največ deset let. Po preteku tega desetletnega obdobja države članice znova ocenijo primernost zadevnih ukrepov pomoči."

B – *Avstrijsko pravo*

13. V skladu z Budgetbegleitgesetz (spremljevalni zakon k proračunu) z dne 30. decembra 2011******* je bilo treba storitvena podjetja znova izvzeti iz povračila davka na energijo.

******* BGBl. I, 111/2010, (v nadaljevanju: BBG 2011).

14. Člen 2(1) Energieabgabenvergütungsgesetz (zakon o povračilu davka na energijo, v nadaljevanju: EAVG), v različici, ki je bila spremenjena s členom 72 BBG 2011, določa:

„Pravico do povračila imajo le podjetja, za katera je dokazano, da je njihova glavna dejavnost proizvodnja materialnih dobrin, če ne dobavljajo energetskih virov, navedenih v členu 1(3), ali toplote (para ali vroča voda), proizvedene iz energetskih virov iz navedenega člena 1(3).“

15. Začasno področje uporabe navedenega člena 2 je določeno v členu 4(7) zakona o povračilu davka na energijo:

„Člena 2 in 3 [EAVG] se uporabljata, če to odobri Evropska komisija, za vloge za povračilo, ki se nanašajo na obdobje po 31. decembru 2010.“

16. Iz pripravljalnih del za predlog zakona je v zvezi s členom 4(7) EAVG razvidno naslednje:

„Uporaba spremenjenih določb je odvisna od odobritve Evropske komisije. Ta sprememba začne veljati za uporabo energije po 31. decembru 2010. Vlogam storitvenih podjetij, ki se nanašajo na obdobja po 31. decembru 2010, torej ne bo več ugodeno. Če bo Komisija spremembo EAVG potrdila kot odobreno državno pomoč, bo treba zakonsko omejitev za proizvodna podjetja uporabljati od 1. januarja 2011, tako da storitvena podjetja po tem datumu ne bodo več imela pravice do povračila davka na energijo za porabljeno energijo. Če Komisija spremembe ne bo odobrila, bo sedanji pravni položaj ostal nespremenjen, pravico do povračila davka na energijo pa bodo imela proizvodna in storitvena podjetja.“

II – **Spor o glavni stvari, vprašanja za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem**

17. Družba Dilly's Wellnesshotel GmbH (v nadaljevanju: Dilly's Wellnesshotel) je 29. decembra 2011 predložila vlogo za povračilo davka na energijo za leto 2011.

18. Ta vloga je bila zavrnjena z odločbo z dne 21. februarja 2012, ker naj ne bi bila utemeljena glede na novo zakonodajo iz BBG 2011, v skladu s katero se od 1. januarja 2011 povračilo davka na energijo odobri samo še proizvodnim podjetjem. Tožba, vložena pri Unabhängiger Finanzsenat (neodvisni finančni senat), ki ga je nasledilo Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče), je bila zavrnjena.

19. Verwaltungsgerichtshof (upravno sodišče, Avstrija) je z odločbo z dne 19. marca 2013 razsodilo, da je bilo treba po sodbi, ki jo je navedeno sodišče izdalo 22. avgusta 2012, povračilo davka na energijo odobriti storitvenim podjetjem še za januar 2011. Komisija po mnenju Verwaltungsgerichtshof (upravno sodišče) za navedeni mesec še ni odobrila nove zakonodaje v zvezi s prijavo, izdano na podlagi Uredbe št. 800/2008, ki se je nanašala šele na obdobje od 1. februarja 2011.

20. Družba Dilly's Wellnesshotel je pri Unabhängiger Finanzsenat (neodvisni finančni senat) vložila dopolnilno upravni spor, s katerim je v bistvu predlagala zlasti popolno ugoditev vlogi za povračilo davka na energijo za obdobje od januarja do decembra 2011.

21. Družba Dilly's Wellnesshotel je izhajala iz načela, da se v primeru, da bi se z uporabo člena 2(1) v povezavi s členom 4(7) EAVG kršilo pravo Unije, nova zakonodaja, uvedena z BBG 2011, ne bi uporabljala in bi storitvena podjetja lahko še naprej zahtevala povračilo davka na energijo za celotno leto 2011 in obdobje po njem.

22. Iz predložitvenega sklepa izhaja, da je prvotna različica EAVG v členu 2(1) določala povračilo davka na energijo podjetjem, ki so se ukvarjala predvsem s „proizvodnjo materialnih dobrin“. Opravljanje storitev je bilo izvzeto iz povračila dajatve. Predložitveno sodišče poudarja, da je bil cilj EAVG v skladu s pripravljalnimi deli preprečiti, da bi bila avstrijska industrijska proizvodna podjetja, ki porabijo veliko energije, konkurenčno prikrajšana v primerjavi s podjetji v drugih državah, kjer energija načeloma ni bila obdavčena.

23. Nacionalna zakonodaja o povračilu davka na energijo je bila nato večkrat spremenjena.

24. V obravnavanem primeru predložitveno sodišče dvomi o združljivosti nove zakonodaje o povračilu davka na energijo, uvedene z BBG 2011, z Uredbo št. 800/2008. Navedeno sodišče se namreč sprašuje, ali se Republika Avstrija lahko sklicuje na posebni postopek iz člena 25 Uredbe št. 800/2008 v zvezi z zadevno nacionalno zakonodajo, čeprav se zdi, da več pogojev iz poglavja I navedene uredbe ni izpolnjenih.

25. V teh okoliščinah je Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je v nasprotju s pravom Unije, če se za shemo pomoči uporabi posebni postopek iz člena 25 Uredbe (ES) št. 800/2008, da bi bila s tem izvzeta iz obveznosti priglasitve na podlagi člena 108(3) PDEU, vendar ne izpolnjuje različnih obveznosti iz poglavja I [te] uredbe in se poleg tega ne sklicuje na [to] uredbo?

2. Ali je v nasprotju s pravom Unije, če shema pomoči temelji na posebnem postopku iz člena 25 Uredbe [št. 800/2008], ki velja za pomoč za varstvo okolja, vendar niso izpolnjeni pogoji iz poglavja II, in sicer spodbujanje ukrepov varstva okolja oziroma ukrepov varčevanja z energijo na podlagi člena 17, točka 1, [te] uredbe?

3. Ali pravo Unije nasprotuje nacionalni ureditvi, ki ne vsebuje časovne omejitve in se tudi ne sklicuje na časovno obdobje, navedeno v prijavi za izvzetje, zaradi česar je v členu 25(3) Uredbe [št. 800/2008] zahtevana omejitev povračila davka na energijo na obdobje desetih let razvidna zgolj iz prijave izvzetja?“

26. Pisna stališča so predložile družba Dilly's Wellnesshotel, avstrijska in estonska vlada ter Komisija.

27. Obravnava je potekala 21. januarja 2016, udeležile pa so se je družba Dilly's Wellnesshotel, avstrijska vlada in Komisija.

III – **Analiza**

A – *Uvodne ugotovitve glede položaja, na katerega se nanaša postopek v glavni stvari, in obveznost priglasitve načrtov za dodelitev nove pomoči*

1. Položaj, na katerega se nanaša postopek v glavni stvari

28. S tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe se postavlja več vprašanj glede razlage, ki se nanašajo na formalne pogoje (prvo vprašanje za predhodno odločanje) in na materialne pogoje (drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje), ki jih mora izpolnjevati nacionalni ukrep pomoči, da bi lahko bil izvzet iz obveznosti priglasitve v skladu z Uredbo št. 800/2008.

29. Kot izhaja iz navedb predložitvenega sodišča, je spor o glavni stvari nastal, ker je avstrijska davčna uprava zavrnila vlogo za povračilo davka na energijo za leto 2011, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, storitveno podjetje Dilly's Wellnesshotel. Razlog za to zavrnitev je bil, da so ponudniki storitev z EAVG od spremembe, uvedene z BBG 2011, izvzeti iz ugodnosti povračila davka na energijo.

30. Tožeča stranka v postopku v glavni stvari se v okviru tožbe, vložene pri predložitvenem sodišču, sklicuje na preteklo različico te nacionalne zakonodaje, to je različico, ki je vključevala tudi ponudnike storitev. Po njenih navedbah ta nova zakonodaja zaradi neizpolnjevanja zavezujočih določb Uredbe št. 800/2008 ni bila izvzeta iz obveznosti priglasitve, določene v členu 108(3) PDEU, zato naj je ne bi bilo mogoče izvajati.

31. Predložitveno sodišče je torej obravnavani predlog za sprejetje predhodne odločbe vložilo prav na podlagi svoje obveznosti, da ugotovi vse posledice morebitnega neupoštevanja prava Unije na področju državnih pomoči, na katerega se opirajo pravni subjekti na podlagi svojih procesnih pravic.******** Člen 108(3), tretji stavek, PDEU namreč določa: „Zadevna država ne sme izvajati svojih predlaganih ukrepov, dokler v tem postopku ni sprejeta dokončna odločitev." Člen 3 Uredbe (ES) št. 659/1999*********, naslovljen „Določba o mirovanju", v zvezi s tem določa, da se „[p]omoč, ki jo je treba prijaviti, […] ne izvaja, preden Komisija sprejme ali se šteje, da je sprejela, odločbo o odobritvi takšne pomoči".

32. Predložitveno sodišče je v obravnavanem primeru navedlo, da je bila prvotna različica EAVG Komisiji leta 2002 priglašena kot državna pomoč in da jo je ta štela za združljivo z notranjim trgom. Različica EAVG, ki je upoštevna v sporu v glavni stvari, pa Komisiji ni bila priglašena v zahtevanih rokih kot državna pomoč, ker je avstrijsko ministrstvo za finance menilo, da je ta sprememba na podlagi člena 25 Uredbe št. 800/2008 izvzeta iz priglasitve.

33. Iz spisa poleg tega izhaja, da je bilo 7. februarja 2011 Komisiji poslano obvestilo o novi različici EAVG, s katerim je bilo napovedano novo trajanje sheme od 1. februarja 2011 do 31. decembra 2013. Povzetek ukrepa, ki se nanaša na to trajanje, je bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* z dne 30. septembra 2011. Spletna povezava, ki je bila vključena v to objavo in ki naj bi zagotavljala dostop do celotnega besedila navedenega ukrepa, se je izkazala za napačno.

34. Poleg tega se ne zdi sporno, da zadevna nacionalna zakonodaja iz spora o glavni stvari ni bila priglašena Komisiji v skladu s členom 2 Uredbe št. 659/1999 in da bi bilo mogoče kot edino izvzetje iz obveznosti priglasitve uporabiti tisto iz člena 25 Uredbe št. 800/2008.

2. Pomembnost obveznosti priglasitve načrtov novih pomoči in potreba po ozki razlagi obveznosti, ki jih imajo države članice na podlagi uredbe o skupinskih izjemah

35. Vprašanja, ki jih je postavilo predložitveno sodišče, nedvomno pomenijo določeno novost, saj Uredba št. 800/2008 za zdaj še ni bila razlagana glede vidikov, na katere se posebej nanaša obravnavani primer.**********

******** Glej zlasti sodbi Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires in Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon (C-354/90, EU:C:1991:440, točki 16 in 17) ter SFEI in drugi (C-39/94, EU:C:1996:285).

********* Uredba Sveta (ES) z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 339), kakor je bila spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1791/2006 z dne 20. novembra 2006 (UL 2006, L 363, str. 1, v nadaljevanju: Uredba 659/1999).

********** Čeprav je bila navedena uredba omenjena v nekaterih zadevah, predloženih Sodišču (sodba Wam Industriale/Komisija, C-560/12 P, EU:C:2013:726, in sklepni predlogi generalne pravobranilke E. Sharpston v zadevi Komisija/Španija, C-184/11, EU:C:2014:33), njene usmeritve v obravnavanem primeru niso preveč uporabne.

36. Preden po vrsti obravnavam predložena vprašanja, se mi zdi primerno spomniti na nekatera pravila in vodilna načela, na katerih bo temeljila moja celotna preučitev.

37. Na prvem mestu, v skladu s členom 108(3), prvi stavek, PDEU, kakor je podrobno razložen s členom 2(1) Uredbe št. 659/1999, obveznost priglasitve vsakega načrta nove pomoči pomeni pravilo. Treba je namreč poudariti, da je obveznost predhodne priglasitve ključni člen vsakega nadzornega sistema, uvedenega s Pogodbo, ker Komisiji omogoča učinkovito in sistematično predhodno preučitev vseh načrtov dodelitve novih pomoči ali spremembe že obstoječih pomoči. Kot je navedel generalni pravobranilec F. G. Jacobs, „je obveznost priglasitve načrtovanih pomoči tako bistvenega pomena za delovanje skupnega trga, da jo je treba v primeru neobstoja uredbe Sveta v zvezi s tem strogo upoštevati po vsebini in po obliki, zlasti pa je bistveno, da je iz priglasitve jasno razvidno, da je njen namen Komisiji omogočiti, da na podlagi člena 93(3) predloži stališča in po potrebi pred izvedbo načrtovanih pomoči začne postopek iz člena 93(2)“ **********.

38. Sodišče je zelo zgodaj razsodilo, da obveznost, da je treba Komisijo obvestiti o načrtih, s katerimi naj bi se uvedle ali spremenile pomoči, ne velja samo za prvotni načrt, ampak tudi za poznejše spremembe tega načrta, pri čemer se razume, da se take informacije lahko Komisiji predložijo v okviru posvetovanj, ki so posledica prvotne priglasitve. **********

39. V skladu s členom 4(1), prvi stavek, Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999********** pojem „nova pomoč“ pomeni zlasti „katero koli spremembo, razen preoblikovanja povsem formalne ali upravne narave, ki ne more vplivati na ocenjevanje združljivosti ukrepa pomoči s skupnim trgom“. Poleg tega v skladu s členom 4(2)(c) Uredbe št. 794/2004 poostritev meril za uporabo potrjene sheme pomoči, kakršna je ta iz postopka v glavni stvari in katere namen je omejiti krog upravičenih podjetij, na katera se nanaša predhodno priglašena shema, spada med spremembe, ki jih je načeloma treba obvezno priglasiti.

40. Obveznost priglasitve vsake spremembe predhodno priglašene sheme pomoči se uporablja ne glede na to, ali nova shema kot taka omogoča selektivne prednosti, ki niso združljive s skupnim trgom. Ali se pomoč lahko opredeli kot nova pomoč ali sprememba obstoječe pomoči, je namreč treba določiti s sklicevanjem na določbe, v katerih je določena, njihove spremembe in meje. **********

41. Doslednost, ki se od držav članic zahteva na zadevnem področju, po mojem mnenju velja tudi pri določitvi, pod katerimi pogoji so te lahko na podlagi uredbe o izjemah oproščene obveznosti priglasitve.

42. Zato menim, da bi moralo biti v primeru sprejetja uredbe o skupinskih izjemah na podlagi člena 108(4) PDEU mogoče iz obveznosti priglasitve izvzeti le ukrepe, ki v celoti izpolnjujejo pogoje iz navedene uredbe o izjemah. Če niso izpolnjeni vsi pogoji za izvzetje, obveznost priglasitve ostaja pravilo.

43. Na drugem mestu in kot nadaljevanje tega, na kar sem pravkar opozoril, je osnovno načelo nezdružljivost državnih pomoči s skupnim trgom, zato je treba predvidena odstopanja na navedenem področju razlagati ozko. Tako načelo pomeni, da dokazno breme v zvezi z izpolnjenostjo formalnih in materialnih pogojev, od katerih je odvisna združljivost pomoči, nosi država članica. Ta mora zlasti predložiti vse upoštevne elemente, s katerimi je mogoče dokazati, da so pogoji za predlagano odstopanje izpolnjeni. **********

********** Glej sklepne predloge v zadevi Francija/Komisija (C-301/87, EU:C:1989:357, točka 19).

********** Glej sodbo Heineken Brouwerijen (91/83 in 127/83, EU:C:1984:307, točka 18).

********** UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 4, str. 3.

********** Glej zlasti sodbo Namur-Les assurances du crédit (C-44/93, EU:C:1994:311, točka 28).

********** Glej zlasti sodbo Italija/Komisija (C-372/97, EU:C:2004:234, točka 81 in navedena sodna praksa).

44. Na tretjem mestu, če je izvzetje iz obveznosti priglasitve tako kot v obravnavanem primeru izvedljivo na podlagi splošne uredbe o izjemah, sprejete na podlagi Uredbe št. 994/98, zahtevi po preglednosti in učinkovitosti, na katerih temelji sprejetje te uredbe (glej zlasti njen člen 3 ter uvodne izjave 4, 6, 7 in 10), ter zahteva po pravni varnosti tretjih oseb državam članicam nalagajo upoštevanje natančnih pravil iz uredbe o izjemah.

45. Ker ima obveznost priglasitve osrednjo vlogo v nadzornem sistemu načrtov državnih pomoči, je treba ustrezno upoštevati *vsa* natančna pravila iz uredbe o izjemah, ki veljajo za morebitno izvzetje iz te obveznosti. Za razliko od morebitnega položaja, v katerem gre za informacije, ki jih predložijo države članice, da bi dokazale združljivost načrta pomoči s skupnim trgom, za izvzetje iz obveznosti priglasitve novih pomoči, navedene v členu 108(3) PDEU, ni treba hierarhizirati natančnih pogojev iz uredbe o izjemah.

46. V teh okoliščinah ni treba razlikovati med različnimi pogoji za izvzetje – pogoji, ki bi bili „bistveni", in drugimi – ki so določeni z Uredbo št. 800/2008, ter s tem med pravnimi posledicami neizpolnjevanja posameznega pogoja glede na druge. V zvezi z navedeno uredbo se lahko za upoštevno izkaže le razlikovanje med t. i. „splošnimi" pogoji za „izvzetje" iz poglavja I navedene uredbe (členi od 1 do 12), naslovljenega „Skupne določbe", in posebnimi pogoji, navedenimi v njenem poglavju II (členi od 13 do 42) z naslovom „Posebne določbe za različne vrste pomoči".

47. Ni mogoče zanikati, da je bilo mogoče na drugih področjih prava Unije razlikovati med bistvenimi in drugimi kršitvami postopka, vendar to razlikovanje po mojem mnenju ni upoštevno, če so vsi pogoji strogo zavezujoči, kot je to pri postopkih priglasitve načrtov novih pomoči, in v primeru morebitnega izvzetja iz navedenega postopka.

48. Sodišče je tako v sodbi Heintz van Landewijck**********, ko je moralo odločati o obsegu obveznosti priglasitve za države članice na podlagi člena 27(5) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaj držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero********** (v nadaljevanju: Šesta direktiva), sicer res razsodilo, da neupoštevanje roka za priglasitev ukrepov za poenostavitev pobiranja davkov ni bistvena kršitev postopka, ki bi vodila do tega, da ukrepa za odstopanje, ki je bil prepozno priglašen, ni mogoče uporabiti.

49. Vendar tudi če je mogoča analogija s problematiko izpolnjevanja pogojev za izvzetje – kar se mi zdi zaradi predhodno navedene strogo zavezujoče narave pogojev za izvzetje, določenih v zadevni uredbi, precej dvomljivo – poudarjam, da je Sodišče, čeprav je opozorilo na pravilo, da ukrepa, ki odstopa od Šeste direktive in s sprejetjem katerega se krši obveznosti priglasitve, naložene državam članicam s členom 27(2), ni mogoče uporabiti proti davčnemu zavezancu, vseeno navedlo, da je ta ugotovitev izhajala iz dejstva, da „v zadevi n[i] [šlo] za nov ukrep za odstopanje, ki bi se predložil Svetu v odobritev, ampak za poseben ukrep, ki obstaja od 1. januarja 1977 in ki ga je država članica želela ohraniti na podlagi člena 27(5) Šeste direktive kljub temu, da je začela veljati"**********.

50. Popolnoma jasno je, da je tak položaj v nasprotju s tistim, ko gre tako kot v obravnavanem primeru dejansko za vprašanje nove pomoči, čeprav ta izhaja iz spremembe predhodno priglašenega nacionalnega zakonodajnega akta.

********** C-494/04, EU:C:2006:407, točka 51.

********** UL, Posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 23.

********** Sodba Heintz van Landewijck (C-494/04, EU:C:2006:407, točka 49).

51. Vsekakor je treba na področju državnih pomoči glede na določbe z jasnim besedilom, kakršne so tiste o obveznosti priglasitve in hkrati o možnostih za izvzetje iz take obveznosti, šteti, da pogoji iz navedenih določb niso gole formalnosti.**********

52. To mora zlasti veljati v zvezi z zavezujočimi pogoji, ki jih določa splošna uredba o skupinskih izjemah, kakršni so tisti iz poglavja I Uredbe št. 800/2008. Učinek izvzetja iz obveznosti uradne priglasitve načrtovanega ukrepa pomoči po mojem mnenju ne more obstajati v primeru neizpolnjevanja enega ali več teh pogojev. Za ukrepe, ki ne izpolnjujejo vseh zahtevanih pogojev, še naprej velja, tako kot je navedeno v uvodni izjavi 7 te uredbe, obveznost priglasitve iz člena 88(3) Pogodbe ES.

B – *Prvo vprašanje: zahteve obličnosti, izhajajoče iz Uredbe št. 800/2008*

53. Predložitveno sodišče želi s prvim vprašanjem v zvezi z zahtevami obličnosti izvedeti, kakšne so posledice, prvič, nesklicevanja na Uredbo št. 800/2008 v zadevnem ukrepu pomoči, drugič, prepozne predložitve povzetka informacij o tem ukrepu Komisiji in, tretjič, napake pri spletni povezavi, prek katere naj bi bilo mogoče dostopati do celotnega besedila navedenega ukrepa.

1. Zahteva po izrecnem sklicevanju na Uredbo št. 800/2008

54. Zdi se mi, da je mogoče iz upoštevnih določb Uredbe št. 800/2008 jasno sklepati na nujnost takega sklicevanja kot enega od strogih pogojev za izvzetje iz obveznosti iz člena 25(1) Uredbe št. 800/2008.

55. V zvezi s tem člen 3(1) navedene uredbe, naslovljen „Pogoji za izvzetje“, določa, da so sheme pomoči, ki izpolnjujejo „vse pogoje“ iz poglavja I ter vse ustrezne določbe poglavja II navedene uredbe, združljive s skupnim trgom in so izvzete iz obveznosti priglasitve, če vsaka individualna pomoč, dodeljena v skladu s tako shemo, izpolnjuje „vse pogoje“ iz te uredbe, shema pa „se izrecno sklicuje na [Uredbo št. 800/2008] z navedbo njenega naslova in sklica na objavo v *Uradnem listu Evropske unije*“.

56. Poleg tega je bila Uredba št. 800/2008 sprejeta na podlagi Uredbe št. 994/98, ki je v členu 3(1), naslovljenem „Preglednost in spremljanje“, določala, da „Komisija pri sprejemanju uredb na podlagi člena 1 državam članicam postavi podrobna pravila za zagotavljanje preglednosti in spremljanja pomoči, izvzete iz uradne priglasitve, skladno s temi uredbami“.

57. To določbo je treba razlagati glede na uvodno izjavo 5 Uredbe št. 800/2008, v kateri je navedeno: „S to uredbo je treba izvzeti vsako pomoč, ki izpolnjuje *vse ustrezne pogoje* te uredbe, in vsako shemo pomoči […]. Za zagotovitev preglednosti ter učinkovitejšega spremljanja pomoči se mora vsak ukrep individualne pomoči, dodeljen v skladu s to uredbo, *izrecno sklicevati* na veljavno določbo iz poglavja II in na nacionalno pravo, ki je osnova za posamezno individualno pomoč“ (moj poudarek).

58. To zahtevo je treba razumeti tudi glede na predhodno izpostavljeno zahtevo po preglednosti, ki je med drugim navedena v členu 3(1) Uredbe št. 994/98. Kot namreč trdi Komisija, sklicevanje na to uredbo v posameznem ukrepu pomoči upravičencem in njihovim konkurentom omogoča, da razumejo, zakaj je mogoče navedeni ukrep izvajati, čeprav ni bil niti priglašen Komisiji niti ga ta ni odobrila. Z drugimi besedami, to sklicevanje ne omogoča le Komisiji, da izvaja nadzor, temveč tudi tretjim osebam, da se seznanijo z načrtovanimi ukrepi pomoči, da lahko po potrebi uveljavljajo svoje procesne pravice.

********** Glej po analogiji sklep Banco Privado Português in Massa Insolvente do Banco Privado Português/Komisija (C-93/15 P, EU:C:2015:703, točka 67 in navedena sodna praksa).

59. Menim, da taka razlaga, ki je povsem v skladu z besedilom Uredbe št. 800/2008, ni preveč formalistična.

60. Najprej, vključitev izrecnega sklicevanja na Uredbo št. 800/2008 v ukrep pomoči za države članice ne pomeni posebne težave. Ta enostavnost je povsem nekaj drugega kot morebitna težava Komisije in tretje osebe, ki bi morali ugotoviti, za kakšno shemo gre, brez takega sklicevanja.

61. Poleg tega se mi zdi, da lahko predložitev povzetka informacij o ukrepu pomoči in njegova objava v *Uradnem listu Evropske unije*, ki je določena v členu 9(1) Uredbe št. 800/2008, le delno nadomestita neobstoj izrecnega sklicevanja na navedeno uredbo. Zdi se mi, da se navedene določbe nanašajo na drugačne cilje in da izpolnitev pogojev iz katere od navedenih določb ne more nadomestiti neupoštevanja druge.

62. Če bi Sodišče, kakor predlagam, ugotovilo, da je v ukrepu pomoči nujno izrecno sklicevanje na Uredbo št. 800/2008, ne bi bilo treba preučiti drugih vidikov prvega vprašanja za predhodno odločanje niti drugega in tretjega vprašanja, ki sta bili predloženi.

63. Za nasprotni primer bom v nadaljevanju preučil še druge vidike.

2. Zahteva po predložitvi povzetka informacij o ukrepu pomoči na podlagi člena 9(1) Uredbe št. 800/2008

64. Predložitev povzetka ukrepa pomoči Komisiji v skladu z zahtevami iz člena 9(1) Uredbe št. 800/2008 v dvajsetih delovnih dneh po začetku veljavnosti sheme pomoči je po mojem mnenju zelo pomembna, da bi lahko Komisija izvajala učinkovit in hiter nadzor nad tem, ali zadevna država članica izpolnjuje pogoje za izvzetje.

65. Nedvomno gre za pogoj za učinkovitost izvzetja iz obveznosti priglasitve, določene v členu 108(3) PDEU.

66. Ker gre za pogoj iz poglavja I Uredbe št. 800/2008, v primeru njegovega neizpolnjevanja zahtevano izvzetje ni učinkovito. Če se ta nepravilnost odpravi prepozno, kar se je, kot se zdi, zgodilo v postopku v glavni stvari, lahko po mojem mnenju zahtevano izvzetje velja le za prihodnost, to je za obdobje po poravnavi – torej za obdobje od februarja do decembra 2011********** – in ne za obdobje pred njo.

3. Zahteva po navedbi spletnega naslova za neposreden dostop do celotnega besedila ukrepa pomoči

67. Država članica mora v skladu s členom 9(2), prvi stavek, Uredbe št. 800/2008 na spletu objaviti celotno besedilo zadevnega ukrepa pomoči. V skladu s členom 9(2), tretji stavek, Uredbe št. 800/2008, mora zadevna država članica poleg tega poskrbeti, da celotno besedilo navedenega ukrepa ostane dostopno v celotnem obdobju njegove veljavnosti. Predložitveno sodišče je v obravnavanem primeru navedlo, da Republika Avstrija ni v celoti izpolnila teh obveznosti.

********** Če je bil, kot je navedlo predložitveno sodišče, povzetek informacij predložen 7. februarja 2011, je mogoče upravičeno ugotoviti, da izvzetje velja za celoten februar 2011, saj ima zadevna država članica v skladu s členom 9(1) Uredbe št. 800/2008 na voljo dvajset delovnih dni po začetku veljavnosti sheme pomoči, da Komisiji predloži povzetek informacij o ukrepu pomoči. Naj pripomnim, da se zdi povračilo davka na energijo za en sam mesec na podlagi avstrijskega prava izvedljivo, kot izhaja iz odločbe Verwaltungsgerichtshof (upravno sodišče) z dne 19. marca 2013 (glej točko 19 teh sklepnih predlogov).

68. Predložitveno sodišče je v zvezi s členom 9(2), četrti stavek, Uredbe št. 800/2008, ki določa, da je v povzetku, ki ga predloži država članica, naveden spletni naslov, na katerem „je [neposredno] dostopno celotno besedilo ukrepa pomoči“, navedlo, da spletnega naslova, ki je bil sporočen Komisiji in je naveden v povzetku, objavljenem v *Uradnem listu Evropske unije*, ni mogoče odpreti.

69. Kot sem predhodno opozoril, člen 3(1) Uredbe št. 800/2008 državam članicam nalaga izpolnjevanje vseh pogojev iz njenega poglavja I. To velja še toliko bolj, ker gre za določbe, ki so v skladu z željo zakonodajalca, da se v postopku preučitve ukrepov pomoči zagotovita preglednost in pravna varnost.

70. Izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz člena 9 Uredbe št. 800/2008, mora torej po mojem mnenju biti enako dosledno kot pri obveznem sklicevanju na navedeno uredbo. Menim, da bi v nasprotnem primeru nastala hierarhija med različnimi – zlasti formalnimi – pogoji, ki so državam članicam naloženi z uredbo o izjemah.

71. Vendar se mi zdi, da so zahteve po preglednosti izpolnjene, saj je – kljub nedelovanju spletne strani, navedene v povzetku iz člena 9 Uredbe št. 800/2008, pri čemer je mogoče njeno nedelovanje pripisati tehničnim napakam – glede na informacije, zagotovljene v povzetku, predloženem Komisiji v skladu z navedeno določbo, jasno, da so službe Komisije in morebitne zainteresirane tretje osebe zlahka dostopale do celotnega besedila sporne nacionalne zakonodaje.

72. Vendar je treba v nadaljevanju pravkar navedenega poudariti, da neizpolnjevanja enega od pogojev iz Uredbe št. 800/2008 nikakor ni mogoče nadomestiti z morebitnim izpolnjevanjem katerega drugega od teh pogojev.

C – Drugo vprašanje: vsebinske zahteve iz člena 25(1) Uredbe št. 800/2008 v zvezi z obstojem sheme „okoljske“pomoči

73. Sodišče je z drugim vprašanjem za predhodno odločanje pozvano k pojasnitvi vsebinskih pogojev, ki jih je treba izpolnjevati za izvzetje iz priglasitve, določeno v členu 25 navedene uredbe. Predložitveno sodišče namreč sprašuje, ali je treba za odobritev izvzetja v skladu s členom 25 Uredbe št. 800/2008 poleg izpolnjevanja pogojev iz navedene določbe tudi dokazati, da nacionalna shema znižanja okoljskih davkov dejansko prispeva k varstvu okolja.

74. V obravnavanem primeru si nasprotujeta dva pogleda.

75. Po navedbah avstrijske in estonske vlade ter Komisije za izvzetje ukrepa pomoči zadostuje, da izpolnjuje pogoje, ki so izrecno našteti v navedenem členu, to je pogoje iz Direktive 2003/96/ES, pogoj, da upravičenci znižanja davkov plačajo vsaj najnižjo davčno stopnjo Skupnosti, določeno v navedeni direktivi, in pogoj, da se navedeno znižanje odobri za največ deset let.

76. Družba Dilly's Wellnesshotel nasprotno navaja, da morajo pomoči v obliki znižanja okoljskih davkov prav tako pomeniti pomoči za „varstvo okolja“ v smislu člena 17(1) Uredbe št. 800/2008, ki v zvezi s tem vsebuje opredelitev.

77. Če se ozremo zlasti po nekaterih spoznanjih iz sodne prakse pred sprejetjem Uredbe št. 800/2008,********** je zlahka mogoče razumeti dvome predložitvenega sodišča glede tega, ali je namen ukrepov znižanja spornih dajatev dejansko izboljšati varstvo okolja. Na prvi pogled je težko razumeti, zakaj bi bila posledica teh ukrepov zmanjšanje okoljske škode, preprečevanje te škode ali racionalna raba naravnih virov.

********** Glej sodbo Adria-Wien Pipeline in Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (C-143/99, EU:C:2001:598), v skladu s katero je očitno, da je bil namen zagotovitve ugodnejših pogojev sektorju podjetij, ki proizvajajo materialne dobrine, bolj ohraniti konkurenčnost tega sektorja kot pa zagotoviti varstvo okolja.

78. Vendar na podlagi dobesedne, sistemske in teleološke razlage člena 25 Uredbe št. 800/2008 veliko bolj podpiram stališče večine intervenientov.

79. Če se člen 25 Uredbe št. 800/2008 razlaga dobesedno, določa samo tri pogoje za izvzetje ukrepa pomoči, in sicer izpolnjevanje zahtev iz Direktive 2003/96, zahtevo po najnižji davčni stopnji in odobritev znižanja davkov za največ deset let.

80. Navedena določba je omejena le na sklicevanje na sheme „okoljske" pomoči, nikjer pa ne napotuje na opredelitev pomoči v členu 17(1) te uredbe. Člen 25 navedene uredbe je izrecno vezan na izpolnjevanje pogojev iz Direktive 2003/96. V uvodni izjavi 31 Uredbe št. 800/2008 je v zvezi s tem navedeno: „Za znižanja okoljskih davkov, ki izpolnjujejo pogoje Direktive Sveta 2003/96/ES […] in so zajeta v tej uredbi, bi bilo treba domnevati, da imajo spodbujevalni učinek, saj te znižane stopnje vsaj posredno prispevajo k izboljšanju varstva okolja, ker omogočajo sprejetje ali neprekinjeno izvajanje zadevne celotne davčne sheme, s čimer spodbujajo podjetja, ki morajo plačevati okoljski davek, da znižajo svojo raven onesnaževanja."

81. S teleološkega in sistemskega vidika se zdi, da se člen 25 Uredbe št. 800/2008, naslovljen „Pomoč v obliki znižanja okoljskih davkov", nanaša na okoljske davke, ki so usklajeni na podlagi Direktive 2003/96,********** in se tako razlikuje od členov od 17 do 20 navedene uredbe, ki določajo dodatne pogoje, povezane z varstvom okolja.

82. Kot namreč izhaja iz obrazložitve te direktive (glej zlasti njene uvodne izjave 6, 7 in 12), so v njej upoštevani cilji varstva okolja. Ker je navedena direktiva, v kateri so upoštevani sami cilji varstva okolja, podlaga, na kateri je usklajen davek na energijo, te dajatve spadajo pod pojem „okoljske dajatve".

83. Z drugimi besedami, sheme pomoči, za katere se presodi, da so v skladu s členom 25 – to pomeni, da izpolnjujejo (1) zahteve Direktive 2003/96, (2) najnižjo davčno stopnjo in (3) časovno omejitev 10 let – posredno izpolnjujejo cilje varstva okolja in jih je treba opredeliti kot okoljske davke.

84. Kar natančneje, tako kot v obravnavanem primeru, zadeva znižanje okoljskih davkov, je v uvodni izjavi 31 Uredbe št. 800/2008 navedeno, da ima to „spodbujevalni učinek, saj te znižane stopnje vsaj posredno prispevajo k izboljšanju varstva okolja, ker omogočajo sprejetje ali neprekinjeno izvajanje zadevne celotne davčne sheme, s čimer spodbujajo podjetja, ki morajo plačevati okoljski davek, da znižajo svojo raven onesnaževanja".

85. Tako je mogoče utemeljiti tudi sklicevanje v členu 25 Uredbe št. 800/2008 na upoštevanje najnižjih davčnih stopenj Skupnosti, določenih z Direktivo 2003/96.

86. Iz sistematike Uredbe št. 800/2008 izhaja, da lahko mehanizem znižanja davka na energijo, pri katerem se upoštevajo najnižje davčne stopnje iz Direktive 2003/96, spada na področje uporabe ukrepov iz člena 25 Uredbe št. 800/2008.

D – *Tretje vprašanje: zahteva, v skladu s katero spornega ukrepa ni mogoče odobriti za več kot deset let (člen 25(3) Uredbe št. 800/2008), in posledice nesklicevanja na to trajanje v navedenem ukrepu*

87. V okviru morebitnega odgovora na tretje vprašanje bo treba preučiti, ali mora sam ukrep pomoči v skladu s členom 25(3) Uredbe št. 800/2008 vsebovati izrecno sklicevanje na njegovo trajanje.

88. Menim, da je treba na to vprašanje odgovoriti nikalno.

********** Glej v zvezi s tem sodbo Avstrija/Komisija (T-251/11, EU:T:2014:1060, točka 202).

89. V skladu z navedeno določbo se znižanje davkov „odobri za največ deset let“. V uvodni izjavi 47 te uredbe je navedeno, da bi morale države članice po preteku tega največ desetletnega obdobja znova oceniti primernost zadevnih znižanj davkov, kar pa ne bi smelo posegati v možnost držav članic, da po koncu take ponovne ocene na podlagi Uredbe št. 800/2008 znova sprejmejo te ali tem podobne ukrepe.

90. V obravnavanem primeru je predložitveno sodišče poudarilo, da sporna sprememba, in sicer člen 4(7) EAVG, časovno ne omejuje pravice do povračila okoljskih davkov in ne vključuje niti sklicevanja na obdobje, navedeno v prijavi izvzetja.

91. Časovna omejitev odobritve ukrepov, ki je izrecno določena z Uredbo št. 800/2008 ter razlagana z vidika njene uvodne izjave 47 in smernic o državnih pomočeh za varstvo okolja********** za obdobje 2008–2014, je nedvomno zelo pomembna in zavezujoča.

92. V skladu z ustaljeno sodno prakso mora namreč biti razglasitev združljivosti, kakršna implicitno izhaja iz skupinske izjeme, kot odstopanje od načela prepovedi državnih pomoči nujno časovno omejena.********** Ta zahteva poleg tega za morebitne upravičence sheme pomoči in njihove konkurente omogoča preglednost časovno omejene uporabe ukrepov pomoči, in sicer v skladu z enim od ciljev Komisije pri oblikovanju natančnih pravil za države članice na podlagi uredb o skupinskih izjemah.

93. Vendar taka zahteva zadevni državi članici ne nalaga, da tako časovno omejitev določi v samem besedilu nacionalne sheme znižanj ali oprostitev okoljskih davkov, kakršna se obravnava v postopku v glavni stvari, ker se s samim sklicevanjem na Uredbo št. 800/2008 – ki je, kot sem predhodno navedel, obvezno – odobritev zadevnih pomoči časovno omeji. V zvezi s tem je pomembno poudariti, da člen 4(1) Uredbe št. 994/98 določa, da so pomoči, ki so izvzete iz obveznosti priglasitve na podlagi uredbe o skupinskih izjemah, kakršna je Uredba št. 800/2008, izvzete „za čas veljavnosti te uredbe in za prilagoditveno obdobje, določeno v odstavkih 2 in 3“.

94. Ta ugotovitev se mi poleg tega zdi povsem v skladu s pristopom, ki ga je Sodišče uporabilo v sodbi Nuova Agricast in Cofra/Komisija**********. Sodišče, ki je moralo odločiti, ali sta bili glede na shemo pomoči, ki je bila predhodno odobrena z odločbo Komisije, upoštevani načeli zaupanja v pravo in pravne varnosti, je razsodilo, da je lahko „razumen in preudaren gospodarski subjekt“ – zaradi objave Komisije v *Uradnem listu Evropske unije*, v kateri je bil naveden datum konca izvajanja zadevne sheme pomoči – sklepal na datum izteka odobritve sheme pomoči, „čeprav v nacionalnih določbah, ki urejajo podrobna pravila te sheme, in [nekaterih s tem povezanih] aktih ni izrecno naveden datum [v zvezi s tem]“.

95. Menim torej, da zgolj zaradi nenavedbe najdaljšega desetletnega trajanja, ki ga določa člen 25(3) Uredbe št. 800/2008, v samem besedilu sporne nacionalne sheme te sheme ni mogoče izključiti iz skupinskih izjem, določenih z navedeno uredbo.

96. Ne le, da taka zahteva ne izhaja iz besedila člena 25(3) Uredbe št. 800/2008, temveč se mi zdi tudi nepragmatična za davčne ukrepe, ki se redno spreminjajo in ki se, kolikor vem, ne izvajajo za tako dolgo obdobje. To potrjuje shema, na katero se nanaša postopek v glavni stvari, ki je bila večkrat spremenjena in bila glede na informacije iz povzetka, predložene Komisiji 7. februarja 2011, načrtovana za obdobje od 1. februarja 2011 do 31. decembra 2011.

********** UL 2008, C 82, str. 1.

********** Glej po analogiji sodbo Nuova Agricast in Cofra/Komisija (C-67/09 P, EU:C:2010:607, točka 80).

********** C-67/09 P, EU:C:2010:607, točke od 71 do 77 in navedena sodna praksa.

IV – **Predlog**

97. Glede na vse zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj na vprašanja, ki jih je postavilo Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče), Sodišču, odgovori:

Shema pomoči, v kateri se v nasprotju s členom 3(1) Uredbe Komisije (ES) št. 800/2008 z dne 6. avgusta 2008 nekatere vrste pomoči razglasijo za združljive s skupnim trgom na podlagi členov 87 in 88 Pogodbe (Splošna uredba o skupinskih izjemah) in ki ne vsebuje sklicevanja na navedeno uredbo z navedbo njenega naslova ali sklicevanja na objavo v *Uradnem listu Evropske unije*, ne izpolnjuje pogojev za izvzetje iz obveznosti priglasitve, določene v členu 108(3) PDEU (prej člen 88(3) Pogodbe ES).

Shema pomoči v obliki znižanja davka na energijo v skladu z Direktivo Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije, v okviru katere upravičenec plača vsaj najnižje davčne stopnje Skupnosti, določene v navedeni direktivi, in katere trajanje veljavnosti je omejeno na deset let, spada na področje uporabe člena 25 Uredbe št. 800/2008.

Shema pomoči, pri kateri se ne upošteva najdaljše časovno obdobje desetih let, zahtevano v členu 25(3) Uredbe št. 800/2008, ne izpolnjuje pogojev za izvzetje iz navedene uredbe. Taka zahteva ne pomeni nujno, da mora biti to najdaljše časovno obdobje navedeno v samem besedilu zadevne sheme.